

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ SCRUM-ПІДХОДУ В УПРАВЛІННІ ІНФОРМАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

¹ Національний університет «Львівська політехніка»

Анотація: У статті проаналізовано сучасні проблеми та перспективи систем управління інноваційною діяльністю вітчизняних підприємств. Розглянуто можливості застосування SCRUM-підходу в управлінні інформаційною діяльністю підприємств з метою підвищення рівня його ефективності.

Ключові слова: інформація, інформаційне забезпечення, SCRUM-підхід інформаційна діяльність

Abstract: The article analyzes modern problems and prospects of management systems for innovative activities of domestic enterprises. The possibilities of using the SCRUM approach in the management of the information activities of enterprises in order to increase the level of its efficiency are considered.

Key words: information, information support, SCRUM-approach information activity.

За високо динамічних умов ринкового середовища рівень ефективності господарювання, результативність діяльності підприємств на пряму залежить від своєчасного реагування на зміни факторів внутрішнього, зовнішнього середовища. Для цього необхідно володіти своєчасною, достовірною, релевантною інформацією задля прийняття оптимальних управлінських рішень (пристосування до змін, використання їх у власних інтересах тощо).

Низький рівень ефективності процесів інформаційного забезпечення системи менеджменту підприємства позначається на результативності управління його діяльністю, на результатах функціонування. Саме тому для вітчизняних підприємств постає актуальна проблема у формуванні та застосуванні високоефективних систем інформаційного забезпечення, що сприятиме проведенню ґрунтовного аналізу середовища функціонування, оброблення значних масивів даних щодо діяльності конкурентів, розроблення та прийняття ефективних управлінських рішень в процесі управління. Активізування управлінської діяльності на вітчизняних підприємствах можливе за умов належного інформаційного забезпечення, підвищення рівнів його якості, ефективності. Одним із напрямків розвитку систем управління інформаційною діяльністю виступає застосування SCRUM-підходу.

Проблематиці використання скрам-підходу в системі управління інформаційною діяльністю підприємств та організацій присвячені праці таких вчених як Демиденко М.А. [1], Дорошкевич К.О. [2, с. 32-39], Ільницький В.С. [3, с. 124-126], Завербний А.С. [3, с. 124-126], Перит І.О. [4, с. 10-19], Шпак Ю.Н. [2, с. 32-39], Хвоя І.М. [5], Чорний А.В. [6, с. 383-395], Ярмолюк Д.І. [7, с. 439-443] та інших.

Безпосередньо «технологія управління» передбачає послідовне реалізування ключових функцій менеджменту, їх трансформування у методи менеджменту, формалізування до управлінських рішень [2]. Загальною ж метою методології управління інформаційною діяльністю виступає можливість стандартизовувати, структуризовувати, організувати методи роботи, що сприяє зосередженню на інформаційному забезпеченні, повторювати його успішні аспекти, навчатися на помилках, запобігати їх у майбутньому. Це сприятиме процесу постійного вдосконалення систем управління інформаційною діяльністю підприємства.

Філософії agile відповідає сукупність наступних підходів: Scrum, Kanban, XP, Lean, методів управління (Management 3.0) [1, 6]. Scrum (скрам) відносять саме до «agile»-підходів. Згідно із айджал(agile)-філософією, при реалізуванні проєктів не потрібно керуватися тільки затвердженими планами, варто орієнтуватися на умови зовнішнього середовища (їх динаміку), враховувати зворотній

зв'язок тощо. Вказані принципи мотивуватимуть розробників інформаційного забезпечення підприємства до пошуку унікальних (не обмежених стандартами) вирішень проблем.

Особливістю Agile є формування певних комфортних умов задля досягнення максимальної цінності, результатів тощо. Концепція agile надзвичайно підходить до управління інформаційною сферою підприємств і організацій.

Основна користь від аджайл, як способу мислення полягає в тому, що саме він дозволить пришвидшувати роботу команди, підняти рівень ефективності реалізування інформаційного забезпечення, та чітко сфокусовуватись на потребах інформаційної діяльності, інформаційного забезпечення.

За допомогою вказаної методології інформаційні потреби є зрозумілими всім виконавцям. Особливістю Agile-підходу є те, що на дані потреби фокусуватимуться не тільки бізнес, менеджери, але і вся команда, що допомагає знаходити та втілювати адекватніші, оптимальніші управлінські рішення.

Поліфункціональність інформаційної діяльності, інформаційного забезпечення підприємства передбачає осмислення основоположних засад, напрямків щодо її реалізування задля формулювання чіткої алгоритмізації всіх бізнес-процесів [1, с. 42-43, 3]. Застосування скрам-підходу в системах управління інформаційною діяльністю підприємств сприятиме розвитку інформаційного забезпечення підприємства, формуванню перспектив щодо покращення його фінансового стану, зміцнення позицій на ринку тощо.

До істотних переваг застосування скрам-підходу в системі управління інформаційною діяльністю підприємств прийнято відносити наступні [1, 3, 6, 7]:

- гнучкість (швидка структурна перебудова, можливість змінити методи, способи впливу при прийнятті раціональних управлінських рішень);
- прозорість (під час обмінювання інформацією, знаннями, досвідом між керуючою і керованою підсистемами, всередині із зовнішнім середовищем);
- нематеріальне мотивування працівників (залучення до процесів управління через принцип прозорості);
- зниження рівнів ризиків управлінської діяльності (таких як зниження рівня результативності управлінської праці, у підвищенні інформаційних витрат, втрат тощо);
- зворотній зв'язок (можливість впливу на систему управління);
- децентралізування управлінських процесів (сприятливий психологічний клімат) [1, 3, 6, 7] тощо.

Дані переваги нададуть змогу вищому керівництву підприємств забезпечувати належний рівень децентралізування, гнучкості, прозорості управління інформаційною діяльністю. За сучасних умов рівні економічної стабільності, життєздатності, ефективності діяльності будь-якого підприємства є нерозривно пов'язаною із процесами, які відбуваються на всіх стадіях (етапах) його функціонування, розвитку. Зміни умов господарювання, підходів до управління сприяють поступовому розв'язанню проблем щодо забезпечення поточної діяльності, перспективного розвитку. Успіх реалізування цілей, завдань функціонування, розвитку підприємства у значній мірі залежатиме від процесів інформування системи менеджменту, своєчасного, повного отримання інформації щодо поточних, перспективних процесів у внутрішньому/зовнішньому середовищі, адекватного трактування їх впливу на його діяльність, тобто рівня ефективності управління інформаційною діяльністю підприємств. Застосування скрам-підходу в управлінні інформаційною діяльністю сприятиме забезпеченню належного рівня децентралізування, гнучкості, прозорості тощо даної системи (управління).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Демиденко М.А. Управління проектами інформатизації за методологією SCRUM. Нац. гірн. ун-т. Дніпро. 2017. 80 с.
2. Шпак Ю.Н., Дорошкевич К.О. Особливості управління інформаційною діяльністю підприємств із використанням скрам-підходу. Економічний журнал Одеського політехнічного університету. 2018. 1 (3), с. 32-39.
3. Завербний А. С., Ільницький В. С. SCRUM як можливість побудови гнучкої організаційної структури управління компаніями під час виробництва технологічних продуктів. Інфраструктура ринку. 2020. Вип. 48. С. 124–126

4. Перит І.О. Інновації SCRUM у контексті управління вітчизняним бізнесом. World Science. № 7(47), Vol.2, 2019. С. 10-19.
5. Хвоя І.М. Використання scrum-підходу в управлінській діяльності освіти URL: <https://genezum.org/library/vykorystannya-scrum-pidhodu-v-upravlinskiy-diyalnosti-osvity>
6. Чорний А.В. Роль скрам-майстра в розвитку лідерських компетентностей персоналу ІТ-підприємств. БізнесІнформ. 1. 2019. С. 383-395.
7. Ярмолук Д. І. Інтеграція методології Scrum у загальну систему менеджменту як інструмент підвищення ефективності управління. Економіка і суспільство. 2017. Вип. 10. С. 439–443.

Двуліт Зоряна Петрівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності, Національний університет «Львівська політехніка», Львів, e-mail: zoriana.p.dvulit@lpnu.ua

Завербний Сергій Андрійович, студент кафедри автоматизованих систем управління, Національний університет «Львівська політехніка», Львів, e-mail: serhii.zaverbnyi.knm.2019@lpnu.ua

Гладун Мар'ян Тарасович, студент кафедри захисту інформації, Національний університет «Львівська політехніка», Львів, e-mail: marian.hladun.kb.2019@lpnu.ua

Dvulit Zoriana P. – doctor of economics, Professor, Head of the Department of Foreign Trade and Customs, Lviv Polytechnic National University, Lviv, e-mail: zoriana.p.dvulit@lpnu.ua

Zaverbnyi Serhii A. – student of the Department of Automated Control Systems, Lviv Polytechnic National University, Lviv, e-mail: serhii.zaverbnyi.knm.2019@lpnu.ua

Hladun Marian T. – student of the Department of Information Security, Lviv Polytechnic National University, Lviv, e-mail: marian.hladun.kb.2019@lpnu.ua